

1880

Dne 2. února odbývána v hotelu „Dratina“ v Lounech první schůze účastníků k vystavění nového rol. akc. cukrovaru v Lenešicích, při kteréž byly navrženy stanovy schváleny. Základní kapitál stanoven na 200.000 zl., který měl býti kryt vydáním 1000 kusů akcíí á 200 zl. Při schůzi této bylo hned 700 ks akcíí rozebráno a přípravnému komité, jehož předsedou byl p. Josef Glaser statkář z Loun (žid) a místopředsedou p. Václav Wagner rolník z čís. 17 z Lenešic, uloženo, by vymohlo potřebné vládní schválení přijatých stanov a učinil potřebné přípravné kroky ku stavbě závodu. Však ale dne 3. dubna vráceny stanovy neschválené zpět s tím vybidnutím, že stanovy vládního schválení nedosáhnou, pokud akciový kapitál doplněn nebude na 400.000 zl.. Jelikož již přípravná práce tak daleko pokročily, že bylo stavební místo koupeno, ředitel závodu jmenován a stavba téhož zadána, nezbývalo nic jiného, jen akciový kapitál na 400.000 zl. povýšiti a sice usnesla se valná hromada dne 11. dubna odbývaná zvýšiti jednotlivé podíly ze 200 na 400 zl. Stanovy pak došly schválení a stavba podniku zabezpečena.

Pozemky na stavbu zakoupeny od rolníků za cenu 550 zl. za 1 jitra v poloze „Na prostřední Horce“ ve výměře 18 jiter.

Ředitelem závodu jmenován p. Jan Mikulejský, dosavadní ředitel cukrovaru v Kralupech n V. Provedení stavby svěřeno p. Vác. Nekvapilovi, architektu v Karlíně u Prahy. Co stavbyvedoucí byl p. Jos. Toufar st. stavitel z Nuslí u Prahy.

Stavba cukrovaru započata dne 1. května a vzdor pro stavbu nepříznivému počasí, neb často pršelo, byla stavba téhož v měsíci listopadu dokončena, tak že ještě v tomto roce se pracovati mohlo. Stavba celého závodu i s vedlejšími budovami stála v okrouhlé ceně as 700.000 zl.

Postavení tak velkého závodu průmyslového mělo za následek netušený vzrůst obyvatelstva v obci naší, neboť před počtím stavby napočítáno celkem 850 duší, kdežto při sčítání lidu 31.12. provedeného vypočítáno 1466 ob., přibylo tedy za tak krátký čas 616 ob., nejvíce ale třídy dělnické.

Dne 13. dubna po 10. hod. v noci vyburcováno bylo obyvatelstvo zdejší z prvního spánku hrůzoplňnou udalostí, neb byla 70.letá výminkářka Anna Štaglerová ve svém bytě v domku č. 56/a (později 154) nalezena zavražděna. Událost ta sběhla se takto: Anna Štaglerová obývala domek č. 56/a docela osamocena, nemilovala žádnou společnost, takže jí ani nikdy žádný nenavštěvoval, jen její vnučky, děti to po její zemřelé dceři, provdané za Vác. Dittricha rolníka č. 39 v Lenešicích, pro které ona vlastně jen žila. Ob čas přicházel jí navštívit její synovec Josef Cífků, domkář ze Srbče, soudní okres Novo-Strašecký. Jelikož ona lidem se vyhýbala, zdálo se, že i ona ostává nepovšimnutá. Však nebylo tomu tak. Vedlejší sousedky vypozorovaly, že Štaglerovou již asi 3 dny neviděly vycházeti z domku, což jim bylo nápadno, neb ona každého dne chodila ráno na mši sv. a večer pro mléko p. Glasrovi čís. domu 8. Sousedky sdělily své mínění jedna druhé, ale nenapadlo žádné,

by se šly do domku přesvědčiti až 13. dubna, když večer přišel domů z hostince rolník Karel Sunkovský, sdělila mu jeho manželka, že neviděly Štaglerovou již kolik dnů z domku vycházeti a projevila obavu, že snad jest nemocna, aneb dokonce zemřela a vybídla jej, by to šel sdělit jejímu zeti Václ. Dittrichovi. Ten váhal, ale na prosbu své manželky šel a sdělil vše svému sousedu Václ. Tichý-mu, jež vyzval, by šel s ním podívati se k jeho tchýni a sděliv jemu své obavy Sunkovským mu sdělené. Pak se společně odebrali do obydlí Anny Štaglerové. Když přišli k rohu Knížecí zahrady, zahlédli tam světlo, myslíce, že Štaglerová svítí. Chtěli se již vrátiti, ale na vyzvání Tichý-ho šli se přece podívati se až k domku. Cestou přidružil se k nim Matěj Bernhauser, kolář. Když přišli k oknu, bylo to samé polštářem zakryto, tak že nemohli uvnitř viděti. I pozvedli Vác. Tichý-ho, by se podíval, co Štaglerová dělá. Ten však nahlédnuv dovnitř, neviděl Štaglerové, ale spatřil u stolu seděti cizího muže, který něco pojídal z hrnku. Sděliv to přítomným, co spatřil, shaslo světlo uvnitř. Přítomní netušili nic dobrého, zbudili okolní obyvatelky a přes ohradní zeď přelezli na dvorek, dveře vedoucí do síně domku zavřeli a prohlédli zatím dvorek, kde našli ve skřípku as 10letého hochu schovaného a u dveří vedoucích na ulici stál pojízdný trakař a něm velký chmelní koš. Když sousední obyvatelé přišli se světlem, vešli dovnitř, kdež našli cizího mužského, v němž poznali synovce Štaglerové, Josefa Cífků. Ve světnici bylo vše na rub obráceno a Štaglerové tam nebylo. Na otázku, kde je Štaglerová, neodpověděl. Pátráno po ní a když Tichý chtěl se podívati do zadní části domů, do

komory, kopl nohou o předmět, vykřikne: „Hrome, tu leží kalhoty“, podívá se řádně a trnul hrůzou, neboť Štaglerová ležela mezi dveřmi komory již co chladná mrtvola. Při bližším ohledání shledáno, že byla zavražděna a dle skvrn krvavých bylo viděti, že musila s vrahem zápasiti. Cífků byl hned svázán a snad by byl býval lidem utlučen, kdyby tomu nebyli přítomní sousedé zabránili. Dle dobrozdání lékařského byla Štaglerová zavražděna již 3 dny před nalezením. Dle všech okolností stala se vražda ta 10. dubna dopoledne. Neb toho dne byl Cífků viděn v domku a pak když odvážel sobě na trakaři truhlu a jeho dcera nesla v nůši prasata, což pracující dělníci v protější obec. školce viděli, ale žádný se toho nepovšimnul. Jinak se nestalo, než-li, že Cífků dříve bestiálním způsobem Štaglerovou zavraždil a pak sobě věci ty vzal a odvezl. Dne 13. přišel nejspíše proto, by mrtvolu někam uklidil a pak zbývající věci odvezl, což se mu stalo osudným. Vražda ta oznámena hned okr. soudu v Lounech. Po krátkém vyšetřování byl Cífků na základě výroků 18 svědků odsouzen v měsíci srpnu soudem v Mostě k smrti provazem. Později byla mu udělena milost a on odsouzen k těžkému žaláři na dobu 18 roků. Po dvou letech v Kartouzích zemřel. Ku svému činu se nepřiznal. Bůh budiž jemu spravedlivým soudcem.

Jelikož stavbou roln. akc. cukrovaru obyvatelstva přibývalo, pomýšleno již na to, že bude nynější školní budova nedostatečná a proto na návrh starosty zakoupen domek č. 29 od Frant.

Čížka, šafáře v Strádonicích u Slaného, by v pádu potřeby stávající budova školní rozšířena býti mohla.

Dne 10. srpna vzdal se starosta obce p. Jos. Neubert, úřadu starosty, načež pak dne 10. září zvolen starostou p. Václ. Weigelt rol. čís. 46. Jmenovaný přejav úřad starosty jen pod výminkou, když jemu bude dán k ruce písař, který by všechny kancelářské práce vykonával a bude zřízená zvláštní místnost pro úřadování. Obecní zastupitelstvo přání nově zvoleného starosty vyhovělo a hned se usneslo, by v koupeném domku č. 29 dolejší místnosti pro úřadovnu upraveny byly a vzhledem k tomu, že práce pořád přibývá, usneslo se zříditi místo obec. tajemníka se služným 400 zl. na jeden rok provisorně. Ze 14 hlásících se kompetentů zvolen za tajemníka Karel Mažeš z Borotína (nešťastná to volba, jak později bude uvedeno)

Úroda roku tohoto byla nad očekávání hojná. Píce bylo dosti, obilí též hojnost, chmel krásný a cukrovka se též dobře urodila. Sklízeno po 1 korci: píce 15 q, pšenice a žita po korci až 20 md, ječmene a luštěnin až 15 md, cukrovky až 120 q. Cena byla tato: 1 hl pšenice = 9-10 zl., žita hl. 7-8 zl., ječmene 6-7 zl., 1 q cukrovky 90 kr. – 1 zl 20 kr., 1 q chmele z počátku 180 – 200 zl. později cena klesla až na 100 zl.

Roku toho vykazovaly účty obecní schodek, jenž povstal zařízením úřadovny a sistemisováním místa obec. tajemníka. Téhož roku vystavěny domky čís. 151 patřící Vác. Šleicherovi z Kamýku, čís. 152 patřící zámečníku Ant. Švicovi, čís. 153 patřící p. Jos. Heulerovi rol. z čís. 37.